

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravištvu v škofjsk.
posloppju (Bischofshof).
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sobne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se tatisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Ob koncu prvega četrletja opominjamo p. n. naročnike „Slov. Gospodarja“, kateri so še staro naročnino dolžni, da ne odlagajo predolgo nam jo poslati; katerim pa je naročnina potekla, da se zopet oglasijo in dalje naročijo, sicer bi jim morali list ustaviti; kateri pa radi „Gospodarja“ berejo, pa še niso naročeni na nj, naj si ga naročijo. Tudi deležnike tiskovnega društva prosimo za staro in letošnjo deležnino, kajti le s pomočjo deležnikov se more list po tako izvanredno nizki ceni izdajati.

Opravištvu „Slov. Gospodarja“.

Kaj poroča deželni odbor štajerski o ljudskih šolah?

Kolike imenitnosti in važnosti da so ljudske šole, to priznavajo stariši, država in sv. Cerkev. Ni čuda tedaj, ako se za šolo zanimiva toliko ljudi; stariši, ki jej sedaj morajo svoje otroke izročevati; davkeplačitelji, ki sedaj morajo šolske stroške plačevati vsi, ali imajo kaj otrok ali ne; avstrijski domoljubi, kateri zahtevajo, da se njihovim potomcem vceplja ljubezen do staroslavne domovine, a ne grdo — izdajalno prusaštvo; slovenski narodnjaki, ki si prizadevajo Slovencem okovariti premili slovenski jezik in narodnost proti drznemu penemčevanju; katoliški verniki, ki želijo svojo mladino izrežati za sedaj in za vekomaj na podlagi sv. katoliške Cerkve. Brez dvombe bode tedaj „Slov. Gosp.“ mnogim svojih bralcev ustregel s sledečimi črticami iz poročila deželnega odbora. Povedali bomo marsikaj nepopolnega, čemur ni „Slov. Gosp.“ kriv, ampak tisti liberalni poslanci, ki so pri odpravljanju resničnih napak pri stari šoli, n. pr. slabe plače učiteljev itd. v strašni naglici mnogo dobrega zavrgli ob enem pa take nove naprave uvedli, da jih je že samih strah in groza pred nasledki.

Ljudskih šol je sedaj na Štajerskem 886; 33 bo kmalu iz nova priredjenih. Učiteljskih služeb je 1580, med temi je 440 provizoričnih, 283 pa praznih.

Okrajni zastopi so hotli novejši šolske po-

stavi brž do djanske veljave pomagati. V ta namen so odpravili staro šolnino (Schulgeld) in stroške vzeli na okrajno denarnico ali kaso, to se reče: vrgli so jih na davkarski goldinar; ker pa so stroški pri šoli vedno naraščali, so okrajni zastopi začeli jih prelagati na deželo. Vsled tega so začele okrajne in deželne naklade strahovito na višje vhajati — samo letos bo dežela morala prevzeti 900.000 fl.

Čeravno pa so okrajni zastopi in dežela prevzeli večji del šolskih stroškov, se vendar posamezne srenje pogrezajo v čedalje večje šolske dolgove. Samo pri štajerskih hranilnicah so razne štajerske srenje si nakopale 340.000 fl. dolga, ker so denarjev potrebovale za stavljenje novih učilnic. Blizo toliko so si same naložile in po tem takem je Štajerska v novi šolski dobi kar le za stavljenje novih šolskih poslopij potrošila 680.000 fl.

Deželni odbor nastavlja vse naše šolske stroške tako-le: 1) plača učiteljev znaša 782.000 fl., 2) doklada 130 učiteljem 31.000 fl. 3) nagrada učiteljicam 68.000 fl., 4) stroški za učiteljske knjigarnice 5000 fl., 5) stroški za učiteljske konferencije 9000 fl., 6) stroški, katere imajo potem krajni šolski sveti poplačati: 240.000 fl. 7) Obresti 10 % za najeti denar 340.000 fl., pri stavljenji novih šol: 34.000 fl., 8) stroški in obresti, vsaj 25 %, od stroškov, koje so si srenje pri šolskih stavbah same naložile 85.000 fl., 9) štipendije za učiteljske pripravnike 12.000 fl. Tedaj znašajo vsi takaj navedeni stroški skupaj 1.266.800 fl., ki se zamorejo pokriti, če se na vse direktne davke naloži 30 % naklade. To je silno, a še ni vse! Kajti izmed 1580 učiteljskih služeb je 440 provizoričnih in 283 praznih, ki bodo, enkrat stalno oddane, zahtevale zopet kakih 100.000 — 200.000 gld. Tudi doklade postajajo vedno večje in svota za penzije bo morala naraščati. V kratkih letih bo 1 1/2 milijona premalo.

Naposted še omenimo stroške za novo šolsko nadzorništvo, ki se plačuje iz državne kase, kamor se vendar vsi davkeplačitelji vplačujemo. Novo nadzorništvo stane na leto 600.000 fl., česar